

Прогноз

фітосанітарного стану та рекомендації щодо захисту сільськогосподарських рослин у господарствах Вінницької області в червні 2023 року

Травень 2023 року виявився посушливим та стійким за характером погоди, хоч і зі значними коливаннями температури. Протягом місяця переважав антициклоніальний характер погоди. Погоду травня визначали в основному гребені антициклонів, що чергувалися з атмосферними фронтами, пов'язаними з циклонічною діяльністю по півночі та півдню Європи, що переміщувалися з заходу, північного заходу та південного заходу. Впродовж місяця по області спостерігалися невеликі та помірні дощі в окремі дні з грозами. Найнижчі нічні температури в межах 0-5° тепла відмічались 10-12 травня. Найвищі денні температури в межах 20-25°, відмічались на початку першої декади, 24-29° - в кінці другої та в третій декадах. Середня місячна температура повітря в травні склала 15,2° тепла, що в межах норми. Кількість опадів за місяць становила 7 мм, або 12% від норми.

Агрометеорологічні умови першої декади травня були задовільними для озимих та ранніх ярих культур, але малосприятливими для пізніх теплолюбних культур через дефіцит теплозабезпеченості. Тривалий період сівби ярих культур (через дощі та перезволоження ґрунту) обумовив розбіжності у фазовому розвитку. Прохолодна погода подовжила період цвітіння плодівих культур. Мінімальна температура на поверхні ґрунту 8-11 травня в окремих районах знижувалася до мінус 1-2°, які в залежності від рельєфу мали негативний вплив на суницю під час цвітіння. Дощова погода попередніх періодів сприяла ущільненню ґрунту, а подальше підсихання верхнього шару ґрунту призвело до утворення щільної ґрунтової кірки, що потребувало додаткового обробітку. Протягом другої та третьої декади травня спостерігалось поступове підвищення температурного режиму порівняно з попереднім періодом, без істотних опадів. Відбулося наростання ефективних температур вище +5°, +10° та +15°, що активізувало ріст та розвиток сільськогосподарських культур. Підвищення нічних мінімальних температур, відсутність приморозків були сприятливими факторами для висадки розсади у відкритий ґрунт, але через відсутність опадів приживлення розсади потребувало поливу. На присадибних ділянках проводилася сівба та посадка пізніх теплолюбних культур: огірків, кабачків, патисонів, кавунів, квасолі, спаржі, гарбузів. Відсутність опадів, високі температури та низька відносна вологість повітря сприяли втраті вологи з верхніх шарів ґрунту. Недобір опадів стримував повноцінний ріст та розвиток с/г культур та появу сходів пізніх культур.

В травні в озимих зернових культур продовжувався ріст стебла. В період від появи нижнього стеблового вузла до колосіння у рослин озимих зернових культур найбільша потреба у волозі. Станом на 28 травня запаси продуктивної вологи під озимою пшеницею в орному шарі ґрунту становили 6-28 мм, в метровому 54-146 мм, під ярими культурами запаси продуктивної вологи становили відповідно 7-30 мм, та 109-186 мм. Місцями запаси продуктивної вологи недостатні (менші 60-70 мм), на більшій частині території добрі та оптимальні для озимих культур та початкового розвитку ярих зернових, зернобобових і технічних культур. Сума ефективних температур вище +5° станом на 31 травня становила 437-554°, при нормі 426-512°, вище +10° становила 154-205°, при нормі 162-220°, вище +15° відповідно 45-67°, при нормі 10-36°. Погодні умови протягом травня були переважно задовільними для проведення сільськогосподарських робіт.

Багатоїдні шкідники

Відсутність ефективних опадів на більшості території області у травні та поступове підсихання верхнього шару ґрунту погіршили умови життєдіяльності ґрунтових шкідників, спонукаючи їх до переміщення в нижчі шари. Але досить висока чисельність **личинок хрущів, дротяників** зберігає загрозу утворення осередків шкідливості фітофагів за випадання опадів та підвищення вологості ґрунту.

Чисельність ґрунтових шкідників слід обмежувати агротехнічними прийомами, такими як дотримання сівозміни, луцення стерні, зяблева оранка, сівба в оптимальні строки, внесення добрив, міжрядні обробки, знищення бур'янів, використання аміачної води (500 л/га на глибину 12-14 см). Ефективно обмежує чисельність шкідників міжрядний обробіток просяних культур, якщо він співпадає з найвразливішими стадіями розвитку (яйця, личинки та лялечки).

*Для захисту розсади овочевих культур від ґрунтових шкідників корені рослин перед садінням у відкритий ґрунт замочують у суспензії Актари, в.г., 1,5 г/л води на 250 рослин за температури 18-23°C та експозиції 1,5-2 години. В лунки (рядки) під час сівби та посадки в ґрунт капусти, томатів, картоплі вносять 5-10 кг/га Регенту 20G, г., або 5-15 кг/га Форсу 1,5G, ГР. Під час вегетації обприскують Рембеком Дуо, с.с., 3-7 л/га. З **біопрепаратів** застосовують Агромар тіз, р., 3-5 л/га (обробки відкритого та закритого ґрунту), Ентоцид, р., 7 л/га, Метавайт, р., 1-5 л/га в рядок або 3-15 л/га (обприскування, полив, фертигація).*

На присадибних ділянках для відловлювання шкідника ефективно використання половинок бульб картоплі, моркви, столових буряків, нанизаних на кілочку і закопаних біля рослин так, щоб кілочку було видно. Їх періодично дістають, дротяників знищують, а через 5-7 днів принаду замінюють на свіжу.

У лісових насадженнях за необхідності проти личинок хрущів слід продовжувати поливання саджанців 0,25% розчином Актари 25WG, ВГ (5,0 кг/га).

*В місцях поширення капустанок застосовують АнтиМедведку, ГР, 3-7 кг/га або 3-7 г/м², Рембек, ВГ та Рембек Дуо, с.с. в нормах 3-7 кг/га, **біопрепарат** інсектицидної дії Агромар, с., 3-5 л/га. Ефективні багаторазові розпушування міжрядь просяних культур під час вегетації.*

Метелики підгризаючих (озимої, окличної, іпсилон) та **листогризучих** (совки-гамми, капустаної, С-чорне, конюшинової) совок продовжуватимуть літати протягом червня,

відкладаючи яйця. Личинки, що з них відроджуватимуться, шкодитимуть багатьом культурам. Ймовірний літ, відкладання яєць та шкідливість **чортополохівки (сонцевика будякового)**.

Регуляцію чисельності ПІДГРИЗАЮЧИХ СОВОК (озимої, окличної, інших) здійснюють кількома методами. До агротехнічного належать оптимальні строки сівби, знищення бур'янів та квітучих нектароносів, міжрядне рихлення просапних культур у період масового відкладання яєць або відразу після його закінчення. Механічний метод полягає у встановленні з початком льоту метеликів I покоління і до кінця червня **коритець з шумуючою мелясою**, розведеною водою у співвідношенні 1:2 або 1:3, з розрахунку 2-5 коритця./га. Розміри коритець 50x30, висота - 6 см. Виставляють їх на висоті 0,9-1 м в 10-20 м від краю поля на відстані 20-30 м одне від одного. Одне коритце контролює площу близько 0,5 га. Бродіння меляси досягається додаванням до неї пивних чи звичайних дріжджів. На запах ефірів, що утворюються при цьому, злітаються метелики, що дає змогу відловити близько 70% їх числа.

Біологічний метод полягає у випуску **трихограми**, який розпочинають за наявності 0,4-0,6 яйця/м². У посівах цукрових буряків, соняшнику, багаторічних трав, озимої пшениці за кількості до 30 яєць шкідника на 1 м² норма випуску трихограми становить 30 тис. самиць/га, а понад 30 – одна самиця на 10 яєць шкідника. На парах перший випуск проводять в нормі 10 тис. самиць на га, а наступні - залежно від чисельності яєць на 1 м²: менше одного яйця - у співвідношенні 1:1 (одна самиця на одне яйце шкідника); до 5 яєць - 1:5; до 10-15 яєць - 1:7; понад 15 яєць на 1 м² - 1:10. До розселення трихограмовані яйця зернової молі зберігають при температурі +3...+4°C та відносній вологості повітря 85–90% до 10 діб. Довші терміни зберігання ентомофага в цих умовах призводять до втрати його якісних показників. У стадії **імаго** трихограму розселяють тільки ручним способом вранці з 7 до 11 год. та ввечері з 16 до 20 год., в період максимальної активності яйцеїда. Не бажано проводити випуск трихограми в росяну погоду. У стадії **сформованого імаго в яйцях зернової молі** яйцеїда можна розселяти ручним чи механічним способом в будь-яку годину доби за 12–24 годин до виходу дорослих комах з яєць живителя.

Замовити послуги з придбання та внесення трихограми можна у біолабораторіях:

1. СОК «Вінницька районна біолабораторія» – Вінницький район, с. Вінницькі Хутори, вул. Леніна 2-Г. Керівник - Волосенко Василь Олександрович. Телефони – (067) 9861060 (керівник), (0432) 465037, 56-86-59, веб-сторінка <http://biovin.com.ua>, e-mail: biovincom@gmail.com;

2. ПП "Томашильська біолабораторія" – 24200, сел. Томашиль, вул. І. Гаврилюка, 125. Керівник – Романюк Марія Андріївна. Телефони – (097) 4473830 (керівник), (04348) 22537;

3. ТОВ "Чернівецька біолабораторія" – 24000, сел. Чернівці, вул. Суворова, 26. Керівник – Пасічник Володимир Григорович. Телефон – (04357) 21389, (098) 87-64-363.

За перевищення порогової чисельності гусениць (ЕПШ у посівах буряків 1-2, кукурудзи, соняшнику, картоплі, інших просапних 3-8, озимої пшениці 2-3 екз./м²) застосовують **хімічний метод** – обприскування інсектицидами Данадім Мікс, КЕ, 1,0 л/га, Децис 100ЕС, КЕ, 0,1-0,25 кг/га, Карате Зеон 050 SC, м.с., 0,3 л/га, Протеус 110 OD, МД, 0,5-0,75 л/га, іншими. Ефективні суміші фосфорганічних і піретроїдних інсектицидів у половинних нормах з додаванням 3-4 кг/га сечовини. Крайці результати дають обробки у вечірні години, коли гусінь харчується на рослинах. З **біопрепаратів** проти озимої совки на овочевих культурах використовують Натургард, в.р., 0,3-1,0 л/га.

Заходи з обмеження чисельності ЛИСТОГРИЗУЧИХ СОВОК повинні бути спрямованими проти усіх стадій шкідників - метеликів, яєць, гусениць та лялечок. У боротьбі з листогризучими совками, як і з підгризаючими, слід використовувати всі доступні методи. За обґрунтованого використання ефективними є агротехнічні прийоми: якісний обробіток ґрунту (оранка, культивування, розпушування міжрядь) та дотримання технологій вирощування сільськогосподарських культур. Знищення бур'янів квітучих нектароносів погіршує умови живлення метеликів та гусениць до появи культурних рослин. Розпушування міжрядь просапних культур, найкраще з присипанням зони рядка, культивування попередників під час відкладання яєць, відродження гусениць і їх заляльковування значно обмежують кількість комах.

Біологічний метод за сприятливих умов для розвитку трихограми (ГТК 0,9-1,2, тобто помірно тепла погода з достатнім вологозабезпеченням) застосовують за звичайною схемою - перший випуск яйцеїда на початку, другий – в період масового відкладання яєць. За умов подовжених термінів льоту совок доцільне проведення додатково третього випуску через 5-7 днів після другого. У 1-й строк випускають 20 тис. самиць/га, а в наступних – з розрахунку 1 самиця трихограми на 20 яєць шкідника на 1 м².

За посушливої або надмірно вологої погоди (ГТК 0,5-0,8 або 1,3-1,7) ефективна дія трихограми обмежується 3-5 днями, тому виникає необхідність у повторних випусках. Перший випуск яйцеїда в нормі 30-40 тис./га проводять за чисельності не менше 4-5 яєць/м² (I покоління) або 7-8 яєць/м² (II покоління) для совок з груповою яйцекладкою та 15 яєць/100 рослин за поодинокі яйцекладки. Для оптимізації строків і норм випуску трихограми слід враховувати результати обліку совок на світло- та феромонні пастки. Так, якщо на феромонну пастку виловлено 3-4 самці першого або 7-8 другого покоління капустяної, 4 самці бавовникової совок, то трихограму випускають через 2-3 дні.

Проти личинок застосовують обприскування Ампліго 150ZC, ФК, 0,2-0,3 л/га, Белтом 480SC, КС, 0,1-0,15 л/га, Вантексом, м.с., 0,1 л/га, Галілом, КС, 0,2-0,3 л/га, Данадімом Мікс, КЕ, 1,0 л/га, Децисом f-Люкс 25ЕС, КЕ, 0,25-0,3 л/га, Дімілін 480, КС, 0,4-0,5 л/га, Коннектом 112,5SC, КС, 0,4-0,5 л/га, іншими. У посадках середньо- та пізньостиглої капусти ефективний гормональний препарат Номолт, КС, 0,3 л/га, хімічні Альтекс, КЕ, 0,1-0,15 л/га, Белт 480SC, КС, 0,1 л/га, Воліам Флексі 300SC, КС, 0,3-0,4 л/га, Децис f-Люкс 25ЕС, КЕ, 0,3 л/га, Ексірель, СЕ, 0,25-0,5 л/га, Енжіо 247SC, КС, 0,18 л/га, Проклейм 5SG, РГ, 0,3-0,4 кг/га, Фастак, КЕ, 0,1-0,15 л/га, та **біопрепарати** Лепідоцид, в.р., 3-4 л/га, Лепідоцид-БТУ, р., 2-3 л/га, Скарадо-М, ЗП, 2,0-3,0 кг/га.

На томатах застосування інсектицидів проти гусениць помідорної (карадрини), бавовникової та інших совок бажане до початку плодоутворення (Ампліго 150 ZC, ФК, 0,2-0,3 л/га, Белт 480SC, КС, 0,1 л/га, Воліам Флексі 300SC, КС, 0,3-0,4 л/га, Децис f-Люкс 25ЕС, КЕ, 0,25-0,5 л/га, Матч 050ЕС, к.е., 0,4 л/га, Проклейм 5SG, РГ, 0,3-0,4 кг/га, Протеус 110OD, МД, 0,5-1,0 л/га), а **біопрепаратів** – без обмежень (Лепідоцид, в.р., 3-4 л/га, Лепідоцид-БТУ, р., 2,0-3,0 л/га, Скарадо-М, ЗП, 2-3 кг/га, Хеліковекс, КС, 0,05-0,2 л/га з витратою робочого розчину 200-500 л/га).

За появи та перевищення порогу шкідливості личинками ЧОРТОПОЛЛОХІВКИ, який приймається аналогічно ЕПШ для листогризучих совок (цукрові буряки – 2-3 гус./м² для I покоління і 5-6 гус./рослину для другого, соняшник – 8-10 гус./м², соя – 1-3 гус./м², яблуня – 10-15% пошкоджених листків), застосовують Ампліго 150ZC, ФК, 0,2-0,4 л/га, Белт 480SC, КС, 0,1-0,15 л/га, Біммер, КЕ, 0,8-2 л/га, Іназума, ВГ, 0,2-0,4 кг/га або інші препарати, дозволені Переліком до використання в Україні на відповідних культурах проти листогризучих шкідників.

Личинки кукурудзяного (стеблового) метелика в червні продовжуватимуть залялькування в рослинних залишках, де вони зимували. Відсутність ефективних опадів у травні створила несприятливі умови для процесу залялькування та розвитку метеликів. За продовження посушливої погоди спостерігатиметься високий відсоток загибелі популяцій.

На початку відкладання яєць метеликом, за виявлення двох яйцекладок, що зазвичай спостерігається за суми ефективних температур вище 10° 375°С, необхідно негайно приступити до випуску трихограми в кількості 50-100 тис. самиць на 1 га. В період масового відкладання яєць, приблизно через 2 тижні після початку, або орієнтовно за СЕТ 430°С, залежно від погодних-кліматичних умов), випуск проводять вдруге. Ці рекомендації підходять для сприятливих для розвитку трихограми умов (помірна погода з ГТК 0,9-1,2). За несприятливих для життєдіяльності трихограми умов (посуха, або навпаки – вітряна дощова погода), коли її діяльність практично обмежена 3-5 добами, рекомендується кожні 4-5 днів, а при розтягнутому льоті – 5-7 днів, проводити повторні випуски. Внесення трихограми (з врахуванням різниці строків льоту метеликів) буде ефективним і в боротьбі з бавовниковою совкою.

Для боротьби з стебловим метеликом зареєстровано **біопрепарат** Остринія стоп (OstriniaSTOP), п. Засіб застосовується від моменту 5-9 листків до появи ланки 2 міжвузля стебла (при появленні метеликів з личинок) шляхом обприскування 1 га розчином 100 г препарату в 200-400 л води.

Зернові, зернобобові культури та багаторічні трави

Погодні умови травня та прогнозовані - червня надзвичайно сприяють розвитку **хлібних та стеблових блішок, шкідливої черепашки, п'явиць, злакових попелиць, пшеничного трипсу, хлібного пузатого кліща**. Існує суттєва загроза збільшення чисельності імаго **хлібних жуків, хлібної жулики**. Їх вихід та шкідливість на колосі можливий в першій декаді червня.

Перевищення порогу шкідливості хлібних клопів (у посівах сильних і цінних сортів пшениці 2 і більше екз./м², на решті посівів - 4-6 екз./м²), пшеничного трипсу (40-50 екз./колос), злакових попелиць (20-30 екз./стебло) вимагатиме застосування інсектицидів Бі-58 Топ, КЕ, 1-1,5 л/га, Велес, КС, 0,4-0,5 л/га, Галіл, КС, 0,2-0,3 л/га, Данадим Мікс, КЕ., 1,0 л/га, Енжіо 247SC, КС, 0,18 л/га, Еспада, КС, 0,2-0,25 л/га, Децис Профі 25WG, ВГ, 0,04 кг/га, Іназума, ВГ, 0,2-0,24 л/га, Інстрайкер, КЕ, 0,1-0,15 л/га, Карате Зеон 050CS, СК, 0,15 л/га, Моспілан, ВП, 0,1-0,12 кг/га, Протеус 1100D, МД, 0,5-0,75 л/га, Фастак, КЕ, 0,1-0,15 л/га, Фатрін, КЕ, 0,1-0,15 л/га, або аналогами згідно «Переліку». Фосфорорганічні препарати краще застосовувати у сумішах з піретроїдами. Із **біопрепаратів** проти шкідливої черепашки, смугастої цикадки, пшеничного трипса, п'явиці, попелиці ефективні Агрінсекта, р., 0,5-3 л/га, Колорадоцид, з.п., 5 кг/га; Натургард, в.р., 0,3-1 л/га (дозволяються 4-кратні обробки). Захист посівів від клопа-черепашки слід провести в стислі строки - від завершення відродження личинок до появи 4 віку (протягом 10-12 днів). Оптимальні строки проведення обробок - наявність в посівах 15-30% личинок 3 віку. Хімічні обробки проти личинок клопа-черепашки будуть ефективними і проти інших шкідників зернових культур.

За чисельності хлібних жуків більше 3-8 екз./м² ефективні інсектициди Борей Нео, КС, 0,15-0,3л/га, ВЕПО, КЕ, 0,3 л/га, Енжіо 247SC, КС, 0,18-0,22 л/га, Іназума, ВГ, 0,2-0,24 л/га, Інсектідо, СК, 0,03-0,05 л/га, Карате Зеон 050CS, СК, 0,2 л/га, Ф'юрі, ВЕ, 0,07-0,1 л/га, інші відповідно до Переліку. Поширення хлібного пузатого кліща попереджають застосуванням інсектоакарицидів Бі-58 Топ, КЕ, 1,5 л/га, Фуфанон 570, КЕ, 1,2 л/га.

Низький температурний режим квітня, посушлива погода в травні загалом дещо стримували поширення хвороб на посівах зернових культур. В червні випадання опадів може посилити розвиток захворювань - **септоріозу, гелмінтоспоріозу, піренофорозу, рінхоспоріозу, бурої листової іржі**, в тому числі хвороб колосу - **фузаріозу, септоріозу**. Чергування посухи із зволоженням ґрунту, підвищення відносної вологості повітря сприятиме наростанню **борошнистої роси, корневих гнилей**.

У період колосіння-цвітіння колос від ураження хворобами захищають Аксіларисом Екстра, КС, 0,4-0,6 л/га, Акулою, КЕ, 0,8-1,0 л/га, Альто Супер, КЕ, 0,4-0,5 л/га, Амістаром Екстра 280SC, КС, 0,5-0,75 л/га, Бампером Супер 490, КЕ, 0,8-1,2 л/га, Галіксідом 280SC, КС, 0,5-0,75 л/га, Заміром 400, ЕВ, 0,75-1,5 л/га, Евіто Т, КС, 0,5-1 л/га, Інптом Classic 460ЕС, КЕ, 1-1,25 л/га, Магнелло 350ЕС, КЕ, 1,0 л/га, Осірісом Стар, КЕ, 1-1,5 л/га, Ракурсом, КС, 0,3-0,4 л/га, Рексом Дуо, КЕ, 0,4-0,6 л/га, Скайвеем Хпро 275ЕС, КЕ, 1,0-1,25 л/га, Солігором 425ЕС, КЕ, 0,9-1,0 л/га, Тілмором 240ЕС, КЕ, 1 л/га, Ямато, СЕ, 1,5 л/га, інших згідно Переліку.

На посівах **гороху** інтенсивно розвиватимуться сисні шкідники – **трипси, горохова попелиця**. Скрізь літатимуть жуки **горохового зерногриза (брухуса)** і метелики **горохової плодожерки**, а згодом з відкладених ними яєць відроджуватимуться личинки та проникатимуть відповідно у молоді зерна або боби, де проходитиме їх шкідлива діяльність.

Істотного розвитку хвороб - **пероноспорозу, аскохітозу, іржі** - не очікується. Поєднання пониженої вологості (нижче 50%) з температурою ґрунту 18-25°С сприятиме інтенсивному поширенню **кореневої гнилі**.

За перевищення порогових показників розвитку шкідників у період бутонізації-початку цвітіння

(інтенсивності льоту горохового зерногриза 2-3 екз./10 п.с., чисельності горохової попелиці більше 250-300 екз./10 п.с. та трипсів 2 екз./квітку, наявності яєць горохової плодожерки та акаціевої вогнівки по 25-30 шт./м²) застосовують інсектициди Борей Нео, КС, 0,2-0,4 л/га, Данадим стабільний, КЕ або аналоги, 0,5-1,0 л/га, Децис f-Люкс 25ЕС, КЕ, 0,4-0,7 л/га, Енжіо 247SC, КС, 0,18 л/га; Ефорія 247SC, КС, 0,18 л/га, Карате 050ЕС, к.е., 0,1-0,125 л/га, Сумі-альфа, КЕ, 0,3 л/га, Фуфанон 570, КЕ, 0,5-1,2 (крім зеленого горошку), а також дозволені для застосування в посівах на зеленому горошку: Фастак, КЕ, 0,15-0,25 л/га, Ф'юрі, ВЕ, 0,07-0,1 л/га. Насіннєві ділянки проти хвороб (за виявлення перших ознак) обприскують Амістаром Екстра 280SC, КС, 0,5-0,75 л/га, Галіксідом 280SC, КС, 0,5-0,75 л/га, Імпактом К, КС, 0,6-0,8 л/га, Мерпаном, ВГ, 2,0-2,5 кг/га, Фоксом 325SC, КС, 0,4-0,6 л/га. Для підвищення стійкості рослин проти хвороб застосовують фосфорно-калійні добрива.

Під час утворення бобів з метою знищення відкладених гороховою плодожеркою, акаціевою вогнівкою, листогризухими совками яєць випускають трихограму (співвідношення 1:10).

На **багаторічних травах** суха жарка погода сприятиме поширенню та шкідливості сисних шкідників - **трипсів, клопів-сліпняків**), попелиць, а також **борошнистої роси**. В посівах скрізь розвиватимуться різноманітні довгоносики (**фітономуси, тихіус, товстоніжки, конюшиновий довгоносик-насітнід**), гусениці **совок** та **п'ядунів**. **Бура плямистість, аскохітоз, пероноспороз, чорна плямистість, антракноз** матимуть місце за випадання опадів.

Для захисту насіннєвих посівів люцерни в період стеблуння-бутонізації рослин (після підкосу) від фітономусів (поріг шкідливості - 5-8 екз./м² жуки або 20-30 екз./100 п.с. личинок), жовтого тихіуса (20-30 жуки/м²), гусениць совок (8-10 екз./м²), клопів-сліпняків (15-20 екз./100 п.с.), люцернової товстоніжки 20-25 жуки/100 п.с., попелиць 500-600 екз./100 п.с.) зареєстровані інсектициди Актеллік 500ЕС, КЕ, 1-1,5 л/га, Ф'юрі, ВЕ, 0,1-0,15 л/га. Одночасно з інсектицидами проводять підживлення мікроелементами (борна кислота, молібдат амонію, 0,3-0,6 кг/га).

У фазі цвітіння на початку відкладання яєць совками випускають трихограму (100-150 тис. особин/га), а в період масового відкладання (через 7-8 днів) випуск трихограми повторюють.

Рослинам сої осередково можуть загрозувати **попелиці**, листогризучі **совки**, в разі появи - **чортополохівка**. Суха посушлива погода сприятиме швидкому наростанню чисельності **кліщів** та **трипсів**, які, висмоктуючи соки, значно ослаблюють рослини.

Ґрунтова і повітряна посуха у післясходовий період сприятиме розвитку **фузаріозу**, який може проявлятися у вигляді кореневих гнилей, в'янення, плямистості листя. Підвищена відносна вологість повітря створюватиме гарні умови для поширення **аскохітозу, пероноспорозу, альтернاریозу, церкоспорозу, білої та сірої гнилей**, бактеріальних хвороб (**кутаста плямистість = бактеріальний опік, пустульний бактеріоз**).

В разі перевищення щільності бульбочкових довгоносиків більше 10-15 жуки/м², люцернового клопа - 2-5 екз./рослину, попелиць - 250-300 екз./10 п.с. посіви захищають Галілом, КС, 0,2-0,3 л/га, Коннектом 112,5SC, КС, 0,4-0,5 л/га, Контадором Дуо, КС, 0,07 л/га, Мовенто 100SC, КС, 0,7-1 л/га, Цезарем, КЕ, 0,2-0,3 л/га, іншими. На насіннєвих посівах для запобігання поширення вірусної інфекції обприскування проводять відразу за виявлення сисних шкідників, а дифузно уражені пероноспорозом рослини видаляють.

Шкідники та хвороби технічних культур

В посівах цукрових буряків продовжуватимуть жити **підпашний мідляк, сірий та звичайний бурякові довгоносики, бурякові блішки**, але шкодочинність їх істотно знизиться. Проте, збільшуватиметься чисельність **бурякової листкової попелиці, щитоносок**, ймовірно наростання шкідливості **бурякової мінуючої мухи**.

З хвороб ймовірний розвиток **церкоспорозу**, якому сприятиме періодичне випадання опадів з підвищенням відносною вологості повітря вище 80%, **фомозу, альтернاریозу**.

За перевищення порогів шкідливості бурякової листової попелиці (10% заселених рослин), мінуючої мухи (30% заселених рослин і 3-5 личинок на рослину) обприскують краї, а за необхідності – поля всуціль Актелліком 500ЕС, КЕ, 1 л/га, Бі-58 Топ, КЕ, 0,5-1 л/га, Борсєм, КС, 0,1 л/га, Енжіо 247SC, КС., 0,18 л/га, Карате Зеоном 050СC, СК, 0,125-0,15 л/га, Моспіланом, ВП, 0,05 кг/га, Пестоном, КЕ, 2 л/га, Трансформом, ВГ, 0,024-0,048 л/га, іншими інсектицидами згідно Переліку. Можна застосовувати **біопрепарат** Агріінсекта, р., 0,5-3 л/га.

Для знищення яєць листогризухих і підгризаючих совок в період їх відкладання ефективний та екологічно безпечний метод - внесення **трихограми** (20-30 тис. особин на гектар 2-3 рази через 4-6 днів). Рихлення міжрядь сприяє знищенню яєць та личинок ґрунтових шкідників. До змикання рядків проводять міжрядні розпушування ґрунту з одночасним підживленням, яке покращує аерацію ґрунту та знищує яйця і личинок звичайного бурякового довгоносика, інших ґрунтових шкідників. За чисельності підгризаючих 1-2, листогризухих совок 2-3 екз./м², бурякової мінуючої молі 2-3 екз./рослину проводять захисні обробки рекомендованими препаратами (див. «Багатоідні шкідники»).

За розвитку церкоспорозу (поява окремих плям на 3-5% рослин) застосовують Абакус, м.е., 1,25-1,5 л/га, Альто Супер 330ЕС, КЕ, 0,5 л/га, Амістар Екстра 280SC, КС або АкантоПлюс 28, КС, по 0,5-0,75 л/га, Галіксід 280SC, КС, 0,5-0,75 л/га, Замір, ВЕ, 0,75-1 л/га, Мікроплюс Дисперс, ВГ, 2,8 кг/га, Сфера Макс 535SC, КС, 0,3-0,4 л/га та інші згідно Переліку.

Рослини соняшнику незначно продовжуватимуть пошкоджувати довгоносики та піщаний мідляк. Суха погода сприятиме інтенсивному поширенню попелиць, клопів, трипсів та цикадових, та пригнічуватиме розвиток хвороб (сіра та біла гнилі, фомоз, фомопсис пероноспороз).

В разі заселення попелицями понад 10% рослин посіви обробляють інсектицидами Децис ф-Люкс 25ЕС, КЕ, 0,3-0,5 л/га, Кораген 20, КС, 0,15 л/га, Енжіо 247 SC, КС, 0,18 л/га, біопрепаратом Агрінсекта, р., 0,5-3 л/га.

Перед цвітінням проти клопів (2 екз./кошик) та попелиць (при заселенні більше 20% рослин з 40-50 особинами на кожній і відсутності ентомофагів) вносять Вантекс, Мк.с., 0,1 л/га, Галіл, КС, 0,2-0,3 л/га, Децис ф-Люкс 25ЕС, КЕ, 0,3-0,5 л/га, Енжіо 247SC, КС, 0,18 л/га, Ефорію 247SC, КС, 0,18 л/га, Інстрайкер, КЕ, 0,15-0,25 л/га, Кораген 20, КС, 0,15 л/га, Фуфанон 570, КЕ, 0,6 л/га, інші згідно Переліку, або біопрепарат Агрінсекта, р., 0,5-3 л/га інші відповідно Переліку. В період відкладання яєць метеликами листогризучих совок за необхідності випускають яйцеїда-трихограму.

За умов очікування епіфітотії гнилей, фомопсису, несправжньої борошнистої роси на початку цвітіння соняшнику проводять обробки фунгіцидами Азоципер Нео, КС, 0,75-1 л/га, Акадія, КС, 0,8-1 л/га, Аканто плюс 28, КС, 0,5-1,0 л/га, Амістар Екстра 280SC, КС, 0,75-1,0 л/га, Галіксід 280SC, КС, 0,75-1 л/га, Ентарго Дуо, КС, 0,7-1 л/га, Кіпер, КС, 0,8-1 л/га, Консенто 450SC, КС, 1,7-2 л/га, Піктор Актив, КС, 0,7-1 л/га, Пропульс 250SE, СЕ, 0,8-1 л/га, Ракурс, КС, 0,3-0,6 л/га, Ретенго, КЕ, 0,5-0,75 л/га, Ріас 300ЕС, КЕ, 0,5-0,8 л/га, Супрім, ЕВ, 1-1,5 л/га, Танос 50, ВГ, 0,4-0,6 кг/га, Фокс 325SC, КС, 0,6-0,8 л/га, Ямато, СЕ, 1,5 л/га; Коронет 300SC, КС, 0,6-0,8 л/га та Мікроплюс Дисперс, ВГ, 2,8 кг/га (сіра гниль); біопрепаратами Фунгістоп, р.с., 2-3 л/га, Флорабацілін, с., 2-4 л/га; іншими за Переліком.

Шкідники і хвороби картоплі та овочів

В червні скрізь продовжуватиметься інтенсивне відкладання яєць, відродження та шкідливість личинок колорадського жука.

Боротьбу з ними проводять за заселення 8-10% куців личинками 1-2 віків і їх чисельності 10-20 екз./куц інсектицидами Біскайя 240OD, МД, 0,2 л/га, Версар, КЕ, 0,75 л/га, Галіл, КС, 0,2-0,3 л/га, Дантоп 50, ВГ, 0,035-0,045 кг/га, Енжіо 247SC, КС, 0,18 л/га, Ефорія 247SC, КС, 0,18 л/га, Інсектідо, СК, 0,03 л/га, Каліпсо 480SC, КС, 0,1-0,2 л/га, Коннект 112,5SC, КС, 5 мл/5 л води/100 м², Конфідор 200SL, РК, 0,15-0,2 л/га, Кораген 20, КС, 0,05-0,06 л/га, Моспілан, ВП, 0,05 кг/га, Номолт, КС, 0,15 л/га (застосування ефективніше під час масового відкладання яєць), Разит, КС, 0,1-0,2 л/га, Рімон, КЕ, 0,25-0,3 л/га, Ф'юрі, ВЕ, 0,07 л/га, іншими. Томати і баклажани (до цвітіння) захищають Галілом, КС, 0,2-0,3 л/га та Карате Зеоном 050CS, СК, 0,1 л/га, лише томати - Воліамом Флексі 300SC, КС, 0,3-0,4 л/га, Ексірелем, СЕ, 0,25-0,5 л/га, Енжіо 247SC, КС, 0,18 л/га, Еспадою, КС, 0,2-0,25 л/га, Ефорією 247SC, КС, 0,18 л/га, Конфідором 200SL, РК, 1 л/га, Кайзо, ВГ, 0,1 л/га, Корагеном 20, КС, 0,2 л/га, іншими згідно Переліку. На всіх культурах екологічно доцільне застосування біопрепаратів Агрінсекта, р., 0,5-3 л/га, АктOVERM, КЕ, 0,3-0,4 л/га, АктOFIT, КЕ, 0,3-0,4 л/га, Скарадо-М, ЗП, 2-3 кг/га.

Розвиток хвороб картоплі (фітофторозу, альтернاریозу) малоімовірний, але в місцях, де створюються умови для рясних рос, спостерігається підвищена відносна вологість повітря (посадки в низинах, біля водойм), можливе проявлення цих захворювань.

Заходи, направлені на профілактику розвитку вищезазначених хвороб, зазвичай на картоплі починають у фазі бутонізації-цвітіння, на поматах – за появи плям фітофторозу на картоплі фунгіцидами: Акробат МЦ, в.г., 2 кг/га, Арева Голд, ВГ, 1,8-2 кг/га, Банджо, КС, 0,3-0,4 л/га, Банджо Форте, КС, 0,8-1 л/га, Валіс М, ВГ, 2 кг/га, Док ПРО, ЗП, 0,4-0,6 кг/га, Зорвек Інкантія, СЕ, 0,4-0,5 л/га, Інфініто 61SC, КС, 1,2-1,6 л/га, Кольт 690, ЗП, 2,0 кг/га, Косайд 2000, ВГ, 1,5-2,5 кг/га, Купроксат, КС, 3,0-5,0 л/га, Мелоді Дуо 66,8WP, ЗП, 2-2,5 кг/га, Нандо 500, КС, 0,3-0,4 л/га, Натіво 75WG, ВГ, 0,25-0,35 кг/га, Орвего, КС, 0,8-1 л/га, Охайо, КС, 0,3-0,4 л/га, Ревус 250SC, КС, 0,5-0,6 л/га, Ревус Топ 500SC, КС, 0,6 л/га, Ридоміл Голд МЦ 68WG, в.г., 2,5 кг/га, Сігнум, ВГ, 0,25-0,3 кг/га, Скор 250ЕС, КЕ, 0,5 л/га, Сфінкс Екстра, ВГ, 2 кг/га, Танос 50, ВГ, 0,6 кг/га, Фольпан, ВГ, 2,0 кг/га, за норми витрати робочої рідини при наземному обприскуванні 300-400 л/га. Проте, за посушливої погоди та відсутності розвитку хвороб рішення про застосування фунгіцидів слід приймати, виходячи з конкретних умов. Використовують також біопрепарати: Мікосан «В», в.р.к., 10-12 л/га, Псевдобактерін-2 (Респекта), в.р., 1 л/га, Трихофіт, п., р., 4-6 л/га, ФітоДоктор (Спорофіт), п., 2,0-3,0 кг/га, інші препарати згідно Переліку.

На огірках в посушливих умовах загрозу становитимуть насамперед сисні шкідники - баштанна попелиця, тютюновий трипс, павутинний кліщ. Осередково, залежно від мікрокліматичних особливостей, ймовірний розвиток пероноспорозу, аскохітозу, антракнозу. Прояву кутастої плямистості, яку викликає спеціалізований підвид бактерії *Pseudomonas syringae*, сприятиме проходження злив, які спричиняють пошкодження листової поверхні за одночасного інтенсивного поширення збудника.

У фазі 2-3 справжніх листків для попередження розвитку хвороб огірки обприскують Медяном Екстра 350SC, КС, 2-2,5 л/га, Нукопом 25ХайБіо, ВГ, 2 кг/га. З біопрепаратів застосовують Псевдобактерін-2, в.р., 1 л/га, Триходерма Бленд Біо-Грін Мікрозуте TR, КС, 0,3-1 л/га, Фітолавін, РК, 1,5-2 л/га. Через 10-12 днів після попередньої обробки проти пероноспорозу та інших плямистостей проводять обприскування системними препаратами Акробат МЦ, в.г., 2 кг/га, Альєтт 80WP, ЗП, 2,0 кг/га, Інфініто 61SC, КС, 1,2-1,6 кг/га, Кабріо Дуо, КЕ, 2,5 л/га, Курзат Р44, ЗП, 3,0 л/га, Орвего, КС, 0,8-1 л/га, Превікур Енерджі 840SL, РК, 2,5 л/га, Ранман Топ, КС, 0,5 л/га, Ридоміл Голд МЦ68WG, в.г., 2,5 кг/га, Фитал, РК, 2,0-2,5 л/га. Через 8-10 днів обробки повторюють двічі. Борошнисту росу лікують Кабріо Дуо, КЕ, 2,5

л/га, Лјуною Експірієнс 400SC, КС, 0,35-0,75 л/га, Топазом 100ЕС, КЕ, 0,125-0,15 л/га, Топсіном-М, ЗП, 0,8-1,0 кг/га, Циделі Топом 140, КД, 0,8-1 л/га; бактеріоз - Медяном Екстра 350SC, к.с., 2-2,5 л/га, **біопрепаратами** Віплант, РК, 2 л/га, Серенада АСО SC, КС, 4-6 л/га.

За шкідливості сисних (попелиця, павутинний кліщ, білокрилка, трипси) дозволене використання Акрамайту, КС, 0,2-0,3 л/га, Апплауду 25, КС, 0,5-0,7 л/га, Карате Зеону 050CS, м.с., 0,1 л/га, Мовенто 100SC, КС, 0,5-1 л/га, Талстару 10%КЕ, 0,48-0,6 л/га, **біопрепаратів** Агріінсекта, р., 0,5-3 л/га, Актарофіт, КЕ, 30-100 мл/100 м² (закритий ґрунт), Актофіт, КЕ, 2 л/га, Актоверм, КЕ, 2 л/га, Актоверм Формула, р., 7-15 л/га, Бітоксібацілін-БТУ, р., 7-15 л/га/1000 л, Натургард, в.р., 0,3-1,0 л/га.

Рослини **капусти** найбільше потерпатимуть від **попелиць, біланів, капустяної совки**. Осередково спостерігатиметься шкідливість **капустяної молі, капустяної мухи, баридів**.

Захист ранньої капусти проводять за перевищення чисельності гусениць совок 1-3 екз./росл., пізньої - 5 екз./росл. на 5% заселених рослин; молі, біланів 2-5 екз./рослину за 10% заселених рослин. На початку та в період масового відкладання яєць метеликами совок та біланів проводять випуск трихограми з розрахунку 20 тис. самиць/га в перший строк, 1 самиця трихограми на 20 яєць шкідника на 1 м² - в другий-третій строки. Проти личинок використовують двократне обприскування **біопрепаратами** Лепідоцид, в.р., 3-4 л/га, Лепідоцид-БТУ, р., 2-3 л/га, Скарадо-М, ЗП, 2,0-3,0 кг/га, інсектицидами Белт 480SC, КС, 0,1 л/га, Версар, КЕ, 0,45-0,75 л/га, Воліам Флексі 300SC, КС, 0,3-0,4 л/га, Децис ф-Люкс 25ЕС, КЕ, 0,3 л/га, Ексірель, СЕ, 0,25-0,5 л/га, Енжіо 247SC, КС, 0,18 л/га, Ефорія 247SC, КС, 0,18 л/га, Матч 050ЕС, КЕ, 0,4 л/га, Номолт, КС, 0,3 л/га, Проклейм 5SG, РГ, 0,2-0,3 кг/га, Радіант, КС, 0,3-0,5 л/га, Релдан 22ЕС, КЕ, 1,0-1,5 л/га, Сумі-альфа, КЕ, 0,2 л/га, Фастак, КЕ, 0,1-0,15 л/га, Ф'юрі, ВЕ, 0,1-0,15 л/га та іншими препаратами згідно Переліку.

Проти капустяної попелиці за заселення 5-10% рослин ефективно діють Актара 25WG, ВГ, 0,06-0,08 л/га, Децис Профі 25WG, ВГ, 0,035 кг/га, Мовенто 100SC, КС, 0,75-1 л/га, Релдан 22ЕС, КЕ, 1,0-1,5 л/га, Сіванто Прайм 200SL, РК, 0,7 л/га, Трансформ, ВГ, 0,04-0,06 л/га, Ф'юрі, ВЕ, 0,1-0,15 л/га, **біопрепарат** Агріінсекта, р., 0,5-3 л/га, інші згідно Переліку. Попелиць та білокрилку знищують **біопрепаратом** Натургард, в.р., 0,3-1 л/га.

Пероноспороз, альтернаріоз, фомоз попереджають **біопрепаратом** Псевдобактерін-2 (Респекта), в.р., 0,1 л/га, фунгіцидами Інфініто 61SC, 687,5 КС, 1,2-1,6 л/га, Луна експірієнс 400SC, КС, 0,5-0,75 л/га, Наміво 75WG, ВГ, 0,3-0,4 кг/га, іншими згідно Переліку.

Цибулі скрізь масово шкодитиме **тютюновий трипс**, помірно - **цибулева муха, цибулевий прихованохоботник**.

Проти шкідників цибулі (крім цибулі на «перо»), в т.ч. трипсу, зареєстровані Галіл, КС, 0,2-0,3 л/га, Ексірель, СЕ, 0,5-1 л/га, Енжіо 247SC, к.с., 0,18 л/га, Ефорія 247SC, КС, 0,18 л/га, Карате Зеон 050CS, м.с., 0,2 л/га, Коннект 112,5SC, КС, 0,4-0,5 л/га, Мовенто 100SC, КС, 0,75-1 л/га, Ратібор, РК, 0,25-0,3 л/га, Радіант, КС, 0,5-0,6 л/га.

За необхідності на цибулі проти пероноспорозу використовують системні препарати Акробат МЦ, в.г., 2,0 кг/га, Ридоміл Голд МЦ 68WG, в.г., 2,5 кг/га, Сігнум, ВГ, 1-1,5 кг/га, Фанданго 200ЕС, КЕ, 1,25 л/га (всі - крім цибулі на перо), або Зорвек Інкантія, СЕ, 0,4-0,5 л/га, Емендо М, ВГ, 2 кг/га, Кабріо Дуо, КЕ, 2,5 л/га, Квадріс 250SC, КС, 0,6 л/га, Консенто 450SC, КС, 1,7-2 л/га, Орвего, КС, 0,8-1 л/га. З контактних застосовують Косайд 2000, ВГ, 2 кг/га, Охайо, КС, 0,4 л/га, Полірам ДФ, ВГ, 2-2,5 кг/га, Ширлан 500SC, КС, 0,4 л/га згідно регламентів.

Шкідники та хвороби плодових насаджень

В червні повсюди продовжуватиметься літ найнебезпечнішого шкідника кісточкових - **вишневої мухи**, яка відкладатиме яйця на плоди черешні та вишні, з яких продовжать відроджуватися личинки і, харчуючись, викликають погіршення якості, або передчасне опадання та загнивання плодів.

Активно літатимуть метелики яблуневої, сливової, східної **плодожерок**, які продовжуватимуть відкладати яйця, з яких відроджуватимуться личинки і за відсутності заходів захисту пошкоджуватимуть плоди та пагони (східна плодожерка).

Протягом червня суха жарка погода сприятиме збільшенню чисельності і шкідливості сисних шкідників – **кліщів, попелиць, медяниць**, що потребуватиме проведення ретельного фітосанітарного моніторингу. Зазначені умови сприятимуть закінченню живлення личинок **листокруток, шовкопрядів, золотогуза, молей, зимового п'ядуна** та їх заляльковуванню.

На зерняткових породах продовжуватиме інтенсивний розвиток **борошниста роса**, яка вимагатиме проведення посиленої боротьби. Осередково, за випадання опадів, проявлятимуться **парша і бура плямистість**.

На кісточкових спостерігатимуться прояви **кучерявості листків персика** – деформовані листки, в міжклітинному просторі яких розвивається грибниця збудника. Після дозрівання плодоношення гриба кутикула листків розриватиметься, а сумкоспори розсіюватимуться, потрапляючи між луски бруньок, в ранки, на гілочки та інші приховані місця, де зимуватимуть. Посушлива погода також сприятиме розвитку **борошнистої роси** персика. Хвороба уражує листя, плоди і зазвичай з'являється в липні, але профілактичні обприскування з половинною нормою витрати слід починати в червні місяці.

Для боротьби з плодожерками екологічно доцільне застосування трихограми Випуск **яйцеїда-трихограми** в нормі 50 тис./га більш ефективно проводити у три строки – на початку відкладання яєць, на початку масового

відкладання і через 5-7 днів після другого. Можна вносити у два строки - на початку відкладання яєць та приблизно через 7 днів в період масової яйцекладки, але в разі несприятливих погодних умов (посуха або вітряна дощова погода) її ефективність зменшується. Випускають трихограму в ранкові години у теплу безвітряну погоду. **Біопрепарати** Гаубсин, с., 10 л/га, Мадекс Твін, КС, 0,1 л/га, Скарадо-М, ЗП, 3-5 кг/га (з інтервалом 10-15 днів) застосовують від початку відродження личинок.

За масового відкладання яєць метеликами яблуневої плодожерки починається хімічна боротьба з фітофагом. Для цього застосовують інсектициди-регулятори росту комах **гормональної** дії. Спочатку, в разі відлову феромонною пасткою 5 метеликів яблуневої плодожерки за 7 днів спостережень, вносять Дозор, ЗП, 0,6 кг/га, Люфокс 105ЕС, КЕ, 1 л/га (має додаткову дію на кліщів, щитівок, листокруток), Матч 050ЕС, КЕ, 1 л/га (активний також проти листокруток, молей), а через 3-5 днів після відлову 5 метеликів за 7 днів - Номолт, КС, 0,5-0,7 л/га (додатково діє на листокруток) та Рімон, КЕ, 0,6 л/га. Всі гормональні препарати мають стерилізуючий ефект (стерилізують імаго), овіцидну дію (знищують яйця) та безпосередньо ларвіцидну дію (знищують личинок).

Після початку відродження личинок можна застосовувати хімічні **інсектициди**. Цей період можна визначити кількома способами:

1 - орієнтовно це відповідає даті, що настає через десять днів після потрапляння в феромонну пастку 5 і більше метеликів за 7 днів спостережень;

2 - співпадає з початком цвітіння білої акації;

3 - співпадає з досягненням суми ефективних температур вище 10°C 230° (з врахуванням коливання по роках від 200 до 280°C).

Використовують Волям Флексі 300SC, КС, 0,3-0,5 л/га, Дантон 50, ВГ, 0,07 кг/га, Еспада, КС, 0,2-0,4 л/га, Кораген 20, КС, 0,15-0,175 л/га, Лірум 78SC, КС, 1,2-1,5 л/га, Проклейм 5SG, РГ, 0,4-0,5 кг/га, Рімон Фаст, КС, 0,6-0,8 л/га, Радіант, КС, 0,5-0,7 л/га, Сумі-альфа, КЕ, 0,5-1 л/га, Сумітіон, КЕ, 1,6-3 л/га, Ф'юрі, ВЕ, 0,2-0,3 л/га, за необхідності з додаванням **фунгіцидів** проти парші та борошнистої роси: Ембрелі 140SC, КС, 1,2-1,5 л/га, Луни Експірієнс 400SC, КС, 0,5-0,75 л/га, Нандо 500, КС, 0,6 л/га, Натіво 75WG, ВГ, 0,3-0,35 кг/га, Принципу 90SC, КС, 1 л/га, Серкадісу Плюс, КС, 0,9-1,5 л/га, Скали 400SC, КС, 1-1,2 л/га, Скору 250ЕС, КЕ, 0,15-0,2 л/га, Стробі, в.г., 0,2 кг/га, Циделі Топу 140DC, КД, 0,6-0,7 л/га, Фиталу, РК, 2,0 л/га, Флінту 500WG, ВГ, 0,15 кг/га; проти борошнистої роси - Алмазу 100, КЕ, 0,3-0,4 л/га, Ліндеру, КЕ, 0,6-0,75 л/га, Талендо 20, КС, 0,2-0,25 л/га, Топазу 100ЕС, КЕ, 0,3-0,4 л/га; сірковмісних Агрисулу, ВГ, 6 кг/га, Інферно, ВГ, 5-8 кг/га, Кумулюсу ДФ, ВГ, 6 кг/га, Тіовіту Джет 80WG, в.г., 8 кг/га, Топазіо, ВГ, 3-4 кг/га (за температури не нижче 16-20°C і не вище 28-35°C); проти парші Скали 400SC, КС, 0,75 л/га, або мідьвмісних препаратів на основі гідроксиду міді (Ескада 488, КС, 1,75-2,0 л/га, Косайд 2000, ВГ, 2,5 кг/га, Патроль, ЗП, Чемпіон, ЗП, по 1,5-2,0 кг/га); сульфату міді (Блу Бордо, ВГ, 1-2,5 кг/га - ефективний також проти бактеріального опіку, Золайф, ВГ, 5 кг/га, Купросил, КС, 7 л/га); хлороксиду міді (Медян Екстра 350SC, КС, 1,5-2 л/га, Нукоп 25 ХайБіо, ВГ, 2,5-3 кг/га); оксиду міді (Нордокс 75, ВГ, 0,5-1,5 кг/га). Наступні обприскування здійснюють не раніше, як інсектицид (хімічний або біологічний) від попереднього обприскування втратить токсичну дію.

На початку відродження гусениць сливової та східної плодожерок кісточкові обприскують: сливу - Ратібором, РК, 0,25 л/га, персик - Актелліком 500ЕС, КЕ, 0,8 л/га, Карате Зеоном 050СS, СК, 0,3 л/га, персик та абрикос - Проклеймом 5SG, РГ, 0,4- 0,5 кг/га, або **біопрепаратом** Мадекс Твін, КС, 0,1 л/га з додаванням проти кокомікозу, клястероспоріозу, плодової гнилі Малвіну 80, ВГ, 1,8-2,5 кг/га, Сігнуму, ВГ, 1,0-1,25 кг/га, Хорусу 75WG, ВГ, 0,2-0,3 кг/га, дотримуючись чергування препаратів.

У період масового льоту вишневої мухи (з початку цвітіння білої акації) сорти вишні й черешні середнього і пізнього строків досягання обприскують Актелліком 500ЕС, КЕ, 0,8-1,2 л/га, Каліпсо 480SC, КС, 0,2-0,3 л/га, Проклеймом 5SG, РГ, 0,3-0,4 л/га з додаванням проти кокомікозу, клястероспоріозу, плодової гнилі Луни Сенсейшн 500SC, КС, 0,25-0,35 л/га, Світчу 62,5WG, ВГ, 0,75-1,0 кг/га, Сігнуму, ВГ, 1-1,25 кг/га, Тельдору 50WG, ВГ, 1-1,5 кг/га, Топсін-М, ЗП, 1 кг/га, Хорусу 75WG, ВГ, 0,2-0,3 кг/га. Через 10-12 днів після попереднього обприскування, але не пізніше, як за 20 днів до початку збору врожаю на сортах вишні й черешні пізнього строку досягання обробки проти вишневої мухи, а за потреби, і хвороб, повторюють. Відразу після збору врожаю і ще двічі з інтервалом 10-12 днів кісточкові оздоровлюють від **кокомікозу** препаратами Ембрелія 140SC, КС, 1,2-1,5 л/га, Луна Сенсейшн 500SC, КС, 0,3-0,35 л/га, Сігнум, ВГ, 1,0-1,25 кг/га, Топсін-М, ЗП, 1 кг/га, Фитал, РК, 2,0 л/га, Хорус 75WG, ВГ, 0,25-0,3 л/га.

Начальник управління
фітосанітарної безпеки

підписано

Наталія
САМБОРСЬКА

Заступник начальника відділу захисту рослин,
фіто санітарної діагностики та прогнозування

підписано

Володимир
ТЕЛЕФУС